

העמותה להסדרת הזנות בישראל לא מוותרת, למרות ההתנגדות העזה

הנשים החברות בעמותה להסדרת הזנות בישראל משוכנעות שמיסוד המקצוע העתיק בעולם יעשה רק טוב לנשים שבוחרות לעבוד בו. לטענתן, המלחמה בזנות שמנהלות הפמיניסטיות רק מגבירה את הסחר בנשים ואת הסיכוי שהן יידרדו לרחוב. הניסיון בעולם מוכיח אחרת, אבל הן נאבקות על הזכות למכור את גופן (ולשלם מס הכנסה)

נרי ליבנה 18.07.2013 13:27

“איך לתאר את העיסוק שלך? נותנת שירותי מין, עוסקת בזנות, נערת ליווי?” אני שואלת בזהירות מהולה באי-נעימות את האשה המטופחת שיושבת מולי במשרדו של היחצ’ן חובש הכיפה. בגדיה, שנראים כאילו נקנו בכיכר המדינה, היו יכולים להטעות אותי לחשוב שמדובר במועמדת ל”מעשורת” שנשארה בחוץ לאחר האודישן. אבל רהיטות הדיבור והדעתנות מסגירות שמדובר כאן בדמות מורכבת מאוד. שעתים לאחר הפגישה הראשונה אני חשמת לעצמי שמזמן כבר לא פגשתי מרואיינת בעלת יכולת מילולית מפותחת כל כך המשלבת שפה עשירה, גילויי הומור וסימנים להשכלה רחבה.

“תקראי לי זונה, זה מה שאני ואני גאה בזה”, אומרת האשה, שמבקשת שאכנה אותה בשם הבדוי “שלי”, משום שלמרות הגאווה המקצועית יש לה גם ילד שהולך לגן ובגן יש גננות והורים שיכולים לראות בעין לא יפה את עיסוקה. אבל לא נעים לי לקרוא לה “זונה”, אף על פי שזהו התיאור המדויק של עיסוקה, שבמהלכו היא מוכרת במשך כמה שעות ביום את גופה לגברים זרים לפרנסתה. “זה מקצוע כמו כל מקצוע, רק אולי משתלם יותר. כמו מורה, מנהלת חשבונות, מתווכת, פקידה”, אומרת שלי. “יש מידה של התנשאות בעובדה שלא נעים לאנשים לקרוא למקצוע הזה בשם, כאילו הם יגידו לי מה מותר לי ומה אסור לי לעשות, כאילו הם יותר טובים ממני”. ובכל זאת, בסביבה שבה אני חיה, הקללה “זונה” שכיחה בהרבה מהגידוף “מנהלת חשבונות בחצי משרה”.

שלי היא זו שיזמה את המפגש בינינו. זה קרה בעקבות מאמר בעמודי הדעות של “הארץ”, שבו הגנתי על עמדתו של בוקי נאה מפני הטענה שהשמיעו כמה ארגונים פמיניסטיים כלפיו - כאילו הוא, במסגרת סיורי הפשע שהוא מדריך בתל אביב, מנצל את הזנות ובעקיפין גם מעודד זנות. טענתי שלמיטב ידיעתי אף אשה לא בחרה במקצוע הזנות כדי להתגלות לימים על ידי נאה ולהפוך באמצעותו למפורסמת, ואם כבר, אפשר לטעון שנאה מאפשר לזנות להתפרנס שלא על ידי מכירת גופן אלא באמצעות דיבורים.

לפתע, בדיוק כפי שחזה אבי ז”ל בחלומותיו הקודרים ביותר, הפכתי לידידת הזנות, ענין שאינני מזלזלת בו. הטלפון מחעי שטיינמץ, הדובר ששכרה העמותה להסדרת הזנות בישראל, לא איחר להגיע. הוא ביקש ממני להיפגש עם ראש העמותה. “איך קוראים לה?” שאלתי אותו, והוא השיב “שלי, שם בדוי”.

“למה שם בדוי, מה, היא זונה, בלי להעליב כמובן?” שאלתי את שטיינמץ והוא אישר שאכן, היא זונה העומדת בראש התארגנות של זנות שחברות בה כבר כ-60 נשים. כולן חפצות להסדיר את הזנות בישראל ובעיקר לצאת למלחמה נגד הצעת החוק שהציעו זהבה גלאון ואורית זוארץ, שלפיו יענשו לא

הזנות, אלא מי שישתמשו בשירותיהן. אם החוק הזה יתקבל, הוא עשוי לחסל את מקור הפרנסה של שלי וחברותיה. אם לא יהיו לקוחות, על פי ההיגיון שעומד מאחורי ההצעה, לא תהיה זנות - וביעור הזנות הוא מטרה חשובה לדעתם של כל מי שמתמלאים שאט נפש מהפיכת גופן של נשים לחפץ לצורכי תשמיש. אבל שלי טוענת אחרת. הכעס שלה מופנה כלפי מי שהיא מכנה "הפמיניסטיות".

זה טוב לזוגיות

"מרחב שהפמיניסטיות דואגות לזכויות שלנו לכאורה, הן בכלל לא שואלות אותנו מה אנחנו רוצות", אומרת שלי. "ואני שואלת, מנין הפטרונות הזאת? מי שם אותן להחליט עבורי מה טוב לי ומה לא? איך ייתכן שהמלחמה על הזכות של כל אשה לבחור דרך לממש את עצמה מתבטאת במקרה שלנו בכך שסותמים לנו את הפה ואוסרים עלינו לבחור? כי אני והחברות שלי, כולנו בחרנו במודע ובלי שום לחץ מאף אחד בסביבה להיות זנות. כולנו התחלנו לעבוד בזנות כשכבר היינו בוגרות ורובנו כבר היינו גם נשואות והיו כאלה שכבר היו להן ילדים. אם תבדקי, אצל אף אחת מאיתנו לא קיים הסיפור השכיח של הזנות שהידרדרו לזנות. אנחנו לא הידרדרנו. אנחנו בחרנו. אני גדלתי בבית לגמרי נרמטיבי אצל הורים מהמעמד הבינוני. לא הכו אותי, לא נאנסתי על ידי קרוב משפחה, לא ברחתי מהבית, לא השתמשתי ואני לא משתמשת בסמים והייתי כבר בת 30 כשהחלטתי שהדרך הכי נוחה עבורי להתפרנס ולדאוג לחוות המשפחה היא בזנות".

אפשר בכלל לעשות בחירה כזאת באופן רציונלי? תארי לי את תהליך ההחלטה. קמת בוקר אחד, דיברת עם בעלך והחלטתם שתעבדי בזנות?

"זה לא היה בדיוק ככה אבל בעלי יודע מה אני עושה וגם אמא שלי. בעלי מקבל את זה לגמרי. אמא שלי לא משתגעת על זה. אבל אני שלמה עם עצמי. יותר מזה, אני חושבת שהעבודה הזאת מאפשרת לי להשקיע יותר בזוגיות. זוגיות זה דבר שצריך לטפח ולבנות יום יום וכשאינן כסף לפינאנסיים ומצוקה כלכלית היא הסיבה מספר אחת לגירושים, הנישואים יכולים להיחרס. ככה אני יודעת שאני עובדת כמה שעות ביום, בדרך כלל בבוקר, כי יש לי ילד שיהיה בריא שהוא כבר בן שלוש וחצי ומלד אחרי טיפולי הפריה קשים. ויש לי בעל שהעבודה שלי מאפשרת לנו לבלות ביחד. ואני בפירוש אומרת שמאז שהתחלתי להיות זונה, הקשר שלנו השתפר".

בעלה של שלי הוא איש משטרה. הוא ידע על הדרך שבחרה בה מיד כשנעשתה הבחירה, בהסכמתו המלאה. היא היתה אז בת יותר מ-30 (כיום היא בת 43), יזמית נדל"ן שהסתבכה בהשקעות שגררו בעקבותיהן חובות. לפני כן היא סיימה בגרות ולמדה קצת באוניברסיטה. "את יודעת", אני אומרת לה, "גם אני וגם לא מעט חברות שלי ידעו תקופות של קשיים כלכליים ובכל זאת אף פעם לא חשבנו על האופציה של זנות, והמשכנו פשוט לקחת עוד ועוד עבודות והלוואות ועכשיו כשאת מעלה את הרעיון הזה, זה כבר מאוחר מדי בשבילי".

"למה את אומרת ככה?" מתפלאה שלי. "יש לנו גם קליינטים ממש מבוגרים, אף פעם לא מאוחר מדי".

ואיך בעלך הגיב על ההחלטה שלך?

"זה היה בהסכמה מלאה. אני מאמינה בזוגיות שמבוססת על פתיחות משום שפתיחות מאפשרת צמיחה. מהפתיחות צומחת זוגיות טובה כמו שיש לי ולבעלי".

אז בעצם אפשר לומר שבעלך הוא הסרסור שלך.

"מה פתאום. אין לי סרסור, אני שוכרת דירה עם עוד כמה חברות שלי, אנחנו מפרסמות את עצמנו דרך האינטרנט ויש לנו כמובן גם מאבטח שלא נותן לטיפוסים חשודים להיכנס לדירה אבל אף אחת מאיתנו לא משלמת לסרסור. כל הרעיון שלנו הוא להיות עצמאיות לגמרי, מה שלא יקרה אם ניזרק אל הרחוב ואז

נהיה חשופות לאלומות ולהשתלטות של סרסורים. ואנחנו אכן ניזרק לרחוב אם הצעת החוק תתקבל משום שהכי קל יהיה לבוא לאסור את הלקוחות אצלם בדירות שהמשטרה יודעת בדיוק איפה הן נמצאות". אבל בעלך בעצם חי על רווחי אשה, זו לא ההגדרה לסרסור? אין לך בעיה עם זה שהוא מסכים שאת תמכרי את הגוף שלך כדי שלשניכם תהיה רווחה כלכלית?

"ממש לא. אני אסירת תודה לו על הפתיחות".

למורה אין רווחה כלכלית

אחת התופעות הפסיכולוגיות הבלתי-נמנעות של נשים שנאנסו, עברו תקיפה מינית או הידרדרו לזנות (או בחרו בזנות), היא הדיסוציאציה, אותו תהליך נפשי העומד גם בבסיסם של תהליכים סכיזופרניים שבו מתנתקת, לכאורה, הנפש מן הגוף כדי ליצור ניתוק בין התודעה לבין מה שמתרחש בגוף. הדיסוציאציה הזאת הכרחית למי שאמורה לקיים יחסי מין כדי לבטא אינטימיות עם בן זוגה ובמקביל לקיים יחסי מין מבלי להרגיש כלום. הבעיה הגדולה בתהליכי הדיסוציאציה היא שהם אינם הפיכים. מחקרים רבים מצביעים על הנזק הנפשי הבלתי-הפיך שנגרם לנשים שעסקו בזנות. על פי אחד המחקרים, אלו ש"בחרו" בזנות יכלו לבצע את הבחירה הזאת רק משום שכבר היה להם מנגנון דיסוציאטיבי מפותח מלכתחילה.

איך את עושה את הפרדה בין לעשות אהבה עם בעלך לבין לשכב עם גברים תמורת כסף?

שלי: "בפעם-פעמיים הראשונות זה היה קשה, אני חייבת להודות, אבל אחר כך התרגלתי. אני רואה בזה עבודה לכל דבר ואפילו עבודה נעימה. יש לי לקוחות נחמדים. חלקם באים פשוט כדי לדבר עם מישהי, חובם מאוד אוהבים את נשותיהם אבל לא סובלים את העובדה שלאחר הנישואים התחילה להזניח את עצמה. ביום עבודה של כמה שעות אני עושה בין 1,000 ל-2,000 שקל. אני גם משלמת מס הכנסה ותכתבי שכולנו רוצות לשלם מס הכנסה, כשהזנות תהיה מוסדרת. אנחנו רוצות לא רק ליהנות מהגנת החוק אלא גם לעמוד בחובות שמוטלות על כל אזרח. אבל כשאני הולכת למס הכנסה והפקיד שואל אותי מה אני עושה ואני אומרת לו 'זונה', הוא אומר לי - תראי איזו התחסדות - שהוא לא יכול לכתוב את זה הצביעות שולטת בכל מנגנוני הביוחוקרטיה במדינה, לכן במקום 'זונה' הוא כתב שהעיסוק שלי זה 'השכרת חדרים' ועל פי זה גובים ממני מס הכנסה".

נושא השכרת הדירות הוא הבסיס לאחת הבעיות הקשות של הזנות. על פי החוק בישראל מותר

לעסוק בזנות אבל אסור לשדל לזנות ואסור לסרסר בנשים לצורכי זנות.

"ברגע שאני שוכרת דירה ומשכירה חדרים לחברת שלי", מסבירה שלי, "פתאום אני נחשבת למנהלת בית בוש. כך נוצר האבסורד שמצד אחד המשטרה שומרת עלינו ויודעת בדיוק איפה מתנהלות הדירות שלנו ומצד שני דווקא המצב הזה מסכן אותנו ואת הלקוחות שלנו. מה שאומר שאם לא תוסדר הזנות בישראל ניזרק לרחוב כמו הבחורות שרואים בסוירים של בוקי נאה, שמרויחות 30 שקל ללקוח בחצרות בתחנה המרכזית וחשופות לאלומות, למחלות קשות ולניצול".

נטלי (שם בדוי) הכירה את שלי באחת מהדירות. שיערה האסוף, פניה הנקיים מאיפור, הבגדים השחורים המעוצבים והנעליים היקרות מעניקים לה חזות של יאפית תל-אביבית בעלת נטיות אמנותיות. נטלי היא אמנם אמנית ובשעות היום היא עובדת כמורה לאמנות בבית ספר. גם בעלה מורה. היא בת 39, אמא לשניים והתחילה לעבוד כזונה לפני תשע שנים.

איך התחלת?

"נתקלתי במודעה בעיתון והסתקרנתי, לא בדיוק ידעתי במה מדובר. היה כתוב שזה לעבודה דיסקרטית

ולא בדיוק ידעתי מה זה עד ששמעתי את הקול והמבטא בצד השני של קו הטלפון והבנתי במה מדובר”.

איזה קול ואיזה מבטא?

“היא היתה מאוד עניינית ושאלה אותי אם אני יודעת במה מדובר. כשהיא שאלה שוב ושוב הבנתי בדיוק במה. אז קבעתי איתה פגישה והיא הסבירה לי על הדירה ועל איך זה עובד. כשיצאתי משם עוד לא היה לי בחר אם אני חוצה לחזור או לא. ידעתי שאני צריכה לעשות סוג של בחירה מאוד אמיצה. בהתחלה לא סיפרתי לבעלי. אבל כשאת הולכת לעבוד בזנות את הולכת לעבוד בשביל הכסף, בעלי שם לב לעובדה שפתאום יש לנו כסף, ונאלצתי לפתוח את זה איתו”.

ואיך הוא קיבל את זה?

“בהתחלה קשה, אבל זה היה תהליך. עברנו תהליך שהיה מלווה בכעסים ובחוסר הסכמה ובסופו של דבר בהשלמה. כי אני בנאדם מאוד חזק ומאוד דומיננטי והיה בחר לי שאני נשאר בזנות, כי זה הפתרון היחיד שיאפשר לי סוג של חוזה כלכלית”.

שני מורים לא יכולים להתפרנס מהמשכורת שלהם?

“יכולים, אבל לא ברווחה וצריך לקחת עבודות נוספות. במקרה שלי הזנות גם מאפשרת לי לממש את האמנות שלי שממנה אני לא מרוויחה כסף אבל היא חיונית לי ואין לי חיים בלעדיה”.

לא כעסת על בעלך שהוא מסכים? למה, בעצם, הוא לא הציע שילך לעבוד בזנות במקומך?

“אין לי שום כעס על בעלי. רק אהבה והערצה. הוא עובד מאוד קשה. הוא איש חינוך מהדרגה הראשונה והמכחות שלו בבית, עם הילדים, חשובה כל כך ואין לה תחליף. העבודה שלו בבית מהווה תמיכה מוחלטת לאמנות שלי”.

הוריה של נטלי אינם מעלים בדעתם במה היא עובדת. אבא שלה מהנדס, אמא שלה ספרנית, היא עצמה בעלת השכלה אקדמית.

ולהורים שלך לא היו קשיים כלכליים?

“גם להם היו קשיים. ראיתי איך זה שוחק אותם והחלטתי שלם זה לא יקרה”.

את חוששת לספר להם שאת זונה?

“אין לי שום עניין שזה ייודע להם. זה רק יפגע בהם. אני חושבת שזה סוג של אגואיזם לספר הכל. אני יודעת שאני עובדת בזנות בשביל המשפחה, בשביל הילדים שלי, ואני גם לא חוצה שהילדים שלי יידעו כי אני לא חושבת שבזה שאספר להם מה אני עושה למענם אני אגן עליהם”.

עד איזה גיל את חושבת שאת יכולה להמשיך להיות זונה? אין לך תוכנית אלטרנטיבית?

“לא. ביום שיהיה לנו מספיק כסף, כי בינתיים אנחנו חוסכים הרבה מהרווחים שלי, באותו יום אני אעזוב. אני עושה תוכניות כלכליות, אני לא מרוויחה סכומים עצומים כי אני עובדת רק בשעות שהילדים בגן ובבית הספר וכשאני עצמי לא מלמדת, אבל אני מרוויחה מספיק כדי לעשות תוכניות חיסכון לילדים. אני גם לא אדם שחולם בגדול, אני חולמת בקטן. אני חולמת על חיים שקטים בבית שלי עם בעלי ועם הילדים וליצור את האמנות שלי. אם היה לי מספיק כסף הייתי מנסה לפתוח סטודיו לאמנות לילדים בסיכון”.

באיזה סיכון? הסיכון שיידרדרו לזנות? את לא חושבת שיש כאן משהו אירוני?

“לא. כי אני לא הידרדרתי, אני בחרתי בחירה אמיצה. בחרתי להקריב חלק ממני למען המשפחה, ומכיוון שזה למען מה שאני חוצה בסופו של דבר, זו לא הקרבה”.

תארי לי את הפעם הראשונה שקיבלת לקוח.

“הפעם הראשונה היתה מאוד קשה. זה היה לא טבעי. זה משהו שבעצם את מאוד לא חוצה לעשות”.

למה? כי סקס קשור אצלך לרגשות ולאינטימיות?

“כן, ככה זה היה תמיד. אבל בפעם הראשונה הבנתי שאני עושה את זה מתוך סוג של שליחות”.

שליחות? להיות זונה זו שליחות?

“בשבילי כן, כי אני עושה את זה למען המשפחה. אבל הפעם הראשונה היתה קשה ומביכה ומשפילה, כי לכולנו יש אגו וברגע שאת עושה דבר כזה את צריכה לבטל אותו. אבל לאט-לאט זה הופך לשגרה ואת לומדת להתייחס לזה כמו אל עבודה ולעשות את ההפרדה בין בעלך לבין הקליינטים”.

את לא מפחדת שתיקשרי רגשית לאחד מהקליינטים? את יודעת שנשים לפעמים מתאהבות

בגברים שהן שוכבות איתם.

“זה בכלל לא בכיוון אצלי”.

לא לפספס את הילד

אנג'ליקה (שם בדוי) אומרת שחלק גדול מהקליינטים שלה מגיעים אליה כי לאשתם אין סבלנות לדבר איתם. “אז הוא בא, מספר לי מה היה לו בעבודה, לפעמים יש סקס ולפעמים לא, ואחר כך הוא חוזר הביתה אל האשה שהוא מאוד אוהב. כל הקליינטים שלי אוהבים את הנשים שלהם”.

היא נשואה בפעם השנייה, יש לה בן מנישואיה הראשונים, בת 40 ועובדת בזנות שבע שנים. הגיעה לישראל בגיל 17 מאחת ממדינות ברית המועצות לשעבר ועבדה כקוסמטיקאית בעלת תעודה.

“כשבעלי הראשון עזב את הארץ הייתי בהריון והוא השאיר אותי עם המון חובות. אז לקחתי עוד עבודה ועוד עבודה והמכתבים מההוצאה לפועל המשיכו להגיע ובפעם הראשונה שקיבלתי מכתב מההוצאה לפועל חשבתי שאני מתה. עבדתי אז במפעל והייתי הולכת לעבודה בוכה כל הזמן. הייתי בדיכאון ובהריון. אחר כך ילדתי והחובות גדלו וגדלו ואני עבדתי עוד ועוד ואמא שלי גידלה את הילד. היתה לי חברה שדיברתי איתה על זה שבקושי אני חאה את הילד שלי ושאיני צריכה למצוא מישהו, אולי למצוא מאהב עשיר שיעזור לי בכסף. כשדיברתי איתה לא ידעתי עדיין שהיא בעצמה עובדת בזנות. אחרי כמה זמן היא סיפרה לי והציעה לי לבוא לדירה שבה היא עבדה.

“מאוד פחדתי בהתחלה. ציירתי לעצמי את הזנות כמו בסרטים, בחורות מסוממות במיני, רזות עם צלקות, עומדות ברחוב ומקבלות מכות מהסרסור שלהן, אבל זה היה לגמרי אחרת. באתי לדירה ופגשתי נשים מדהימות, נשואות עם ילדים, שהחליטו לפתור בזנות את הבעיה הכלכלית. חשבתי שבמקום לעבוד 20 שעות ביממה בשלוש עבודות, אני יכולה לעבוד בזה כמה שעות ביום, רק כשהילד בגן או בבית ספר, ואחר כך להיות איתו בבית, לטפל בו ולעזור לו בשיעורי בית, ולדאוג שיהיה לו כל מה שצריך. כשעבדתי בשלוש עבודות לא היתה לי בכלל תקשורת עם הילד ופה ראיתי שיש לי אפשרות אחרת, להיות אמא כמו שאני מבינה שצריך להיות אמא. אחר כך גם הכרתי את מי שיהיה הבעל השני שלי. הוא מגדל את הילד איתי ואנחנו הורים מדהימים”.

בעלה עובד בשדה התעופה. כשפגש אותה לא ידע שהיא זונה משום שהיא ממשיכה, באופן חלקי, לעבוד גם כקוסמטיקאית. “אבל לפני שהוא הציע לי נישואים החלטתי שאני חייבת לספר לו”.

איך הוא הגיב?

“הוא הגיב קשה מאוד. לקח לו הרבה זמן לעכל את זה. בסוף הוא השתכנע שמדובר בעבודה ולא באהבה, שאין לי שום קשר רגשי עם הלקוחות שלי ושרק אותו אני אוהבת. איתם אני עובדת וזהו”.

ואיך ההורים שלך מגיבים?

“אבא שלי לא יודע ואמא שלי בכתה כשסיפרתי לה. אף אמא לא חולמת שהבת שלה תהיה זונה”.

איפה את רואה את עצמך בגיל 50? עדיין זונה?

“אני לא יודעת אבל בינתיים גמרתי עם כל החובות ואני חוסכת כסף לילד. אני מאוד מתקדמת עם הקוסמטיקה ואולי אפתח מכון גדול”.

שלי לא יודעת איך תספר לילד שלה כשיגדל במה היא עובדת. “אל תספרי לו”, אני מציעה לה. “אבל אני חוגלת בפתיחות”, היא אומרת. “אני חצה שהילד שלי יאהב אותי בזכות מה שאני ושיגדל בלי שקרים”.

“אז אל תשקרי לו, פשוט תפסיקי להיות זונה”, אני ממליצה. אבל שלי אומרת שקל להגיד שיום אחד זה יקרה, אבל לא בטוח מתי. לקראת אותו יום היא גם חצה ללמוד לבי.איי כללי, כדי שיהיה לה מקצוע חלופי. אף אחד, אפילו אם הוא שופט כדורגל, לא חצה להיות בן של זונה, ואף על פי כן שלי, אנג'ליקה ונטלי חאות במכירת גופן תנאי להפיכתן לאמהות טובות יותר ולרעיות מסוחות. “מה שקורה היום”, אומרת נטלי, “זה שמשפחות מקרבות את עצמן על מזבח הפרנסה וכתוצאה מכך ההורים מפספסים את גידול הילדים. לנו זה לא יקרה. גם הזוגיות שלנו לא תיהרס בגלל קשיי פרנסה”.

והעובדה שאת שוכבת עם גברים תמורת תשלום על בסיס קבוע לא יכולה להרוס את הזוגיות?

“ממש לא. לכן, כואב ככל שהוא היה, היה חשוב לי שבעלי יעבור ביחד איתי את תהליך הקבלה של החיים החדשים שלי”.

זו לא זנות רחוב

ג'ורג' ברנארד שואו אמר שכל הנשים זונות, ההבדל הוא רק במחיר שהן גובות. אם הדרך שלכן אל

האושר היא על ידי קבלת כסף מגברים, לא עדיף היה לכן למצוא בעל עשיר, כמו “המעושרות”?

שלי קופצת כנשוכת נחש: “ממש להפך. החיים שלי פי אלף יותר טובים משל המעושרות. הן, כל אחת מהן, עובדות 24 שעות ביממה שבעה ימים בשבוע אצל הבעל העשיר שלהן, העבודה שלהן לא נגמרת אף פעם. אני עובדת כמה שעות ביום ואז חוזרת לבית שלי, אל האהוב שלי, אל הילד שלי ואל התחביבים שלי. לי יש חיים אמיתיים”.

נטלי: “הזנות מאפשרת את האושר שלי, את המאוויים שלי, היא מאפשרת לי לעשות משהו למען עצמי, למען המימוש העצמי והביטוי העצמי”.

כבר מזמן לא הזדמן לי לבלות במחיצתן של נשים שמאמינות עד כדי כך בחשיבות הנישואים וההורות בסגנון הישן. העבודה שהדרך לממש את השקפת העולם השמרנית שלהן היא דווקא על ידי עבודה בזנות, העיסוק הנקלה ביותר על פי השקפת העולם הזאת, היא לכל הפחות מבעיתה. לא סתם לא מעלות בדעתן מרביתן של הנשים הבגרות והמשכילות לבחור בזנות כמקצוע כשהן נקלעות למצוקה כלכלית. אף על פי ששלי וחברותיה לא המציאו כלום, זנות של נשים נורמטיביות היתה קיימת עוד בימי הקורטיזנות והגברת עם הקמליות, כדי לבחור בזנות נדרשת אישיות בעלת מבנה מסוים ומנגנונים מפותחים של הדחקה, הכחשה ודיסוציאציה. חייבת להתקיים גם היכולת להתייחס אל גופך כאל מנתק ממך ולכן משהו שאפשר לסחור בו, וגם היכולת לכבות את הרגשות, לחדול להרגיש באמת לאותם פרקי זמן שבהם מבצע בגופך הגבר את מה ששילם עבורו. מבנה אישיות כזה אמנם שכיח יותר אצל נשים שהיו קורבנות של תקיפה מינית ועבירות מין בתוך המשפחה או מחוצה לה.

“אבל אנחנו לא כאלה”, מדגישות שלי, אנג'ליקה ונטלי. “הבעיה הכי גדולה היא שמבלבלים בינינו לבין הזנות שעובדות ברחוב”. שלי מסבירה שהן חוצות בין השאר לפתוח בקמפיין שיסביר את ההבדלים בין זנות רחוב לבין זנות מהסוג שהן עוסקות בה. “אנחנו חוצות שהזנות תצא מהרחוב. שהתופעה הזאת של בנות נרקומניות מנוצלות ומוכות, שלא לדבר על קורבנות של סחר נשים, תיעלם לגמרי. אני מאוד מתנגדת כמובן לסחר בנשים או לניצול נשים. אני הרי פמיניסטית לא פחות מזהבה גלאון שאומרת שיש לי תודעה

כזבת”.

זו לא זהבה גלאון שאמרה את זה.

“לא חשוב, אז איזו פמיניסטית אחרת. כשהיה דיון ברדיו ואני דיברתי ואמרתי שאני בחרתי בזנות וזכותי לבחור במה שאני חצה ואת זה אני טוענת מתוך פמיניזם, אז היא אמרה שאין משמעות לבחירה אמיתית כשמדובר בזנות, אלא אם כן אני חיה בתודעה כזבת. ואני אומרת - מי שמה לקבוע התודעה של מי כזבת ושל מי לא, שלה או שלי? אנחנו חזקות, עצמאיות, אנחנו לא קורבנות ואנחנו לא זקוקות לשום שיקום, גם לא שיקום של התודעה שלנו. אנחנו, בדיוק כמו הפמיניסטיות הכי מפורסמות, מתנגדות לניצול נשים ולסחר בנשים והזנות בתחנה המרכזית באמת מנוצלות על ידי הסרסורים ועל ידי סוחרי הסמים ועל ידי הלקוחות, אבל אנחנו ממש לא כאלה.

“אולי במקום להסתכל על העבודה שלנו כעל ניצול נשים אפשר לומר שאנחנו מנוצלות גברים. אנחנו לוקחות מהם כסף עבור משהו שאולי היו יכולים להשיג בחינם. יש לנו קול ואנחנו רוצות להשמיע אותו ולומר שבשנת 2013 יש זנות אחרת. זנות של נשים נרמטביות עם משפחות ולהרבה מאיתנו יש גם מקצועות נוספים. אף אחד לא יכול לשפוט אותנו לשבט או לחסד. אבל מכיון שעד עכשיו לא השמענו את הקול שלנו אז הדימוי של המקצוע שלנו הוא תמיד הדימוי של הזנות הנרקומניות בקרן הרחוב. היום, כשאנחנו משמיעות את קולנו, אנחנו רוצות להציג צד אחר, את הצד היפה של הזנות, ושלא תהיה לך טעות, אני לא עושה אידיאליזציה של הזנות אני רק אומרת שהיא היתה קיימת תמיד והיא תתקיים תמיד. אם כך במקום להילחם בנו, צריך לסייע לנו לספק שירותי מין בסביבה נקייה ולשמור על הבריאות שלנו ושל הלקוחות”.

צעד קדימה שייקח אותנו אחורה

“את הצעת החוק להפלת לקוחות הזנות יזמתי ביחד עם ארגונים למאבק בסחר בבני אדם, הצעה שבכנסת הקודמת קידמה ח”כ אורית זוארץ”, אומרת ח”כ זהבה גלאון. “הצעת החוק נועדה למגר את תופעת הזנות עצמה, ולא לטפל, כפי שקורה היום, רק בתופעות הלוואי שלה, אלימות, סרסור או סחר בנשים. מכיון שהחוק יוצר הבחנה בין זנות ‘חופשית’ לבין סחר, חששתי שנוצרה אשליה שמה שקורה במרחב הזנות הוא לגיטימי. חשבתי שלא ניתן להפריד בין הסחר בנשים לזנות, ושחייבים להתייחס לזנות כאל פשע נגד זכויות האדם בכלל ונגד נשים בפרט. לכן, ההצעה עוסקת במנוע הכלכלי הראשי של התעשייה - הלקוחות”.

ואם הן בחרו באופן חופשי להתפרנס מזנות, באיזה אופן זה פשע נגד זכויות האדם שלהן?

“אני ערה לטיעונים של אפליה, אי־שוויון ופטרנליזם של קבוצה אחת על קבוצה אחרת. הן טוענות שזו בחירה חופשית שלהן ואסור לנו להתערב בבחירה זו. אבל יש יסוּח גדול ושיח כוזב, שדן בזכותן של נשים, בעידן של חופש מיני, למכור את גופן, ובזכותם של גברים לרכוש שירותי מין מנשים אלה. לאלו אני אומרת שהשיח הזה מתעלם מהעובדה שהזנות אינה תופעה חדשה שצמחה לה בעולם הליברלי, כחלק מחירויות הפרט, ומרצונם של פרטים להגיע למימוש עצמי. המציאות ההיסטורית, שעודדה את התפתחותה של הזנות, היתה מציאות של אי־שוויון בין גברים לנשים, ושל פערים ניכרים ביחסי הכוח ביניהם. אני מציינת את ההקשר המגדרי־ההיסטורי, שאיפשר את התפתחותה של הזנות על ציר הזמן כי הוא רלוונטי, כדי להעריך את הנזק החברתי העצום הטמון בתופעה חברתית זו, בכל הנגע בפגיעתה בכבוד האדם ובשוויון בין המינים.

“זאם ימסדו את הזנות, כפי שיש כאלו שמציעות, החברה תתרגל לעוול של אלימות מינית נגד נשים, והמדינה תהפוך לסרסור־על. גם ביטול העבדות בזמנו עירער את מסגרת החיים של עבדים רבים והותיר

אותם ללא קורת גג וללא פת לחם. אולם עובדה זו לא מובילה למסקנה שביטול העבודות היה שגוי. היא רק ממחישה עד כמה חיוני תפקידה של המדינה לסייע לכל אדם באופן פעיל לבנות לעצמו חיים שיש בהם מינימום של כבוד אנושי. גם אם יש כמה נשים בזנות שהן 'חופשיות ומאושרות' לתפיסתן, מה שרלוונטי, זה הזנות במהותה כמוסד חברתי שאינו עולה בקנה אחד עם עקרון השוויון בין המינים ועם שיח זכויות בסיסי. חברה שבה ניתן לקנות את שירותיהן של נשים מאותתת שכל הנשים ניתנת לקנייה. זה משפיע ומקבע את מעמדן הנחות של נשים בחברה הישראלית, שממילא מודרות מהמרחב הציבורי, אינן מיוצגות במוקדי הכוח, אינן מהלכות בפרחזורי השלטון, מופלות ומקופחות בשכך".

המראה של שלי, אנג'ליקה ונטלי, בבית קפה תל-אביבי שאיש מבין היושבים בו לא יכול היה לדמין במה עוסקות שלוש הנשים, ומולן עיתונאית ואדם חובש כיפה, עורר בי תחושות סוריאליסטיות. מצד אחד, כבר זמן רב שלא הזדמן לי לנהל שיחה אינטליגנטית וקולחת כל כך עם שלוש נשים המודעות כך לעצמן ואינן נמנות עם חוג חברתי. נשים שלדבריהן החליטו לקחת את גרלן בידיים ולמכור את מה שהן יכולות למכור בקלות, ומהבחינה הזאת הן נתפסות בעיני עצמן כחזקות, עצמאיות ופמיניסטיות. מצד שני, כל מה שבעיני 60 הנשים הפעילות בעמותה להסדרת הזנות ומשלמות דמי חבר, הוא צעד גדול לקראת הווחה הכלכלית, טיפוח הזוגיות וההורות שלהן, הוא גם צעד גדול אחורה כלפי עולם קדם-פמיניסטי, עולם חשוך ורע שבו ניצול נשים, אונס והטרדות מיניות הם הסממנים הבולטים ביותר של אי-השוויון המהותי המתקיים בו.

הולנד מיסדה את הזנות - והמצב החמיר

על פי מחקר שנערך ב-2008 בבית הספר למדיניות ציבורית באוניברסיטה העברית למען הרשות לקידום מעמד האשה, יש כמה מודלים להסדרת הזנות. הראשון, האמריקאי, כולל הפללה של הזנות ושל הלקוחות ואינו רצוי על ידי העמותה להסדרת הזנות בישראל. מודל אחר הוא המודל השוודי, המטיל עונש (הקל ביותר הוא שנתיים מאסר) על מי שמשתמשים בשיחות זנות ומי שמנסים לכפות עבודה בזנות או לסחור בנשים. שלי וחברותיה מתנגדות למודל הזה בשל החשש שהענשת הלקוחות שלהן תיאלץ אותן לנטוש את הדירות שהן שוכרות ולעבור לעבודה ברחוב. המודל השלישי, שהוא המודל המבוקש על ידי העמותה הישראלית, הוא המודל ההולנדי.

על פי חוק שהתקבל בהולנד בשנת 2000, אין להעניש לא את הזנות ולא את הלקוחות, אבל יש להחמיר בעונשיהם של סוחרי נשים וסרסורים וכל מי שמאלץ בכפייה קטינות וקטינים לעסוק בזנות. על פי החוק הזה, בתי הזנות הם בתי עסק לכל דבר, מקצוע הזנות הוא ככל שאר המקצועות ולכן הזנות זכאיות לכל ההגנות שמקנים חוקי העבודה בהולנד - כולל פנסיה והזכות להתאגד, קבלת שירותים רפואיים ובדיקות איידס סדירות אחת לחודשיים על חשבון משלמי המסים. מצד שני הן חייבות לשלם מס ואסור להן לעסוק בזנות אם גילן הוא פחות מ-18.

החוק הזה, שם במרכז את זכויותיהן של הזנות ולכאורה הופך את חייהן לטובים יותר, אלא שהלגליזציה הפכה את הזנות לשכיחה הרבה יותר ורוב הזנות במדינה אינן חוקיות. לצד 10% מהזנות העובדות בבתי העסק החוקיים, שאינן קטינות ואינן חשופות לניצול של סרסורים, יש 90% שעובדות מתחת לרדאר הפיקוח. ביניהן זנות רחוב, קורבנות של סחר נשים וקטינות ומכרות לסמים.

לעומת זאת, הסדרת הזנות על פי המודל השוודי, הובילה לירידה של 80% במספר הלקוחות של הזנות. טענה נפוצה היא שמספר הלקוחות לא באמת פחת, אלא שהם מנצלים את הגבולות הפתוחים באיחופה ועוברים למדינות אחרות כדי להשתמש בשירותיהן של זנות במקום שבו זה חוקי. התוצאה של הפחתת מספר הלקוחות מאוד לא רצויה בעיני נשות העמותה להסדרת הזנות (אם כי היא מתיישבת היטב עם

השקפת עולם פמיניסטית-הומניסטית) והצעת החוק שיזמו גלאון וזוארץ מתבססת בעצם על המודל הזה.